Motion

1982/83:932

Lars Hjertén m. fl.

Renoveringen av kyrkor

Det finns i vårt land en mängd värdefulla äldre byggnader, som måste bevaras till eftervärlden. Särskilt gäller detta kyrkobyggnader. Där det finns många medeltida kyrkor av stort kulturhistoriskt värde blir ofta bördan för de små församlingarna alltför stor att bära vid omfattande restaureringsarbeten. Gotland och Västergötland är exempel på sådana områden.

Vanliga renoveringsarbeten på våra kyrkor är borthuggning av gammal puts och nyputsning. Att denna renoveringstyp nu är frekvent har sin grund i bristande kunskaper och felaktigt materialval, t. ex. plastfärger, under 1960-talet. Även för en liten kyrka rör sig kostnaderna härvidlag kring ett par hundra tusen kronor. Om sedan församlingen består av något hundratal personer eller knappt det blir finansieringsfrågan mycket svårlöslig.

Andra problem gäller t. ex. renovering av innertak. Kostnaderna här är också omfattande, och inte sällan måste samma kyrka undergå såväl yttre som inre renovering under samma tidsperiod. Samtidigt som församlingen renoverar sin kyrka, måste den hållas i gott skick genom andra kontinuerliga åtgärder.

Riksantikvarieämbetet har gjort en utredning om bildandet av en byggnadshytta på Gotland för restaurering av kyrkor m. m. I budgetpropositionen tillstyrks förslaget, vilket enligt vår uppfattning är bra. Om erfarenheten av detta blir positivt kan detta vara ett sätt att hjälpa de små församlingarna.

Ett alternativ är ett arrangemang liknande det för s. k. kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, där ett förhöjt låneunderlag styrks av länsantikvarierna. Man skulle kunna låta församlingar med små ekonomiska medel via statlig medverkan få ta upp lån för viktiga reparationer och restaureringsarbeten. Arbetets angelägenhet skulle först styrkas av resp. myndighet, länsmuseum och riksantikvarieämbete.

Konsekvenserna av bristande medel för de små församlingarna blir ofta dåliga och begränsade renoveringar, t. ex. en fasad vartannat år. En sådan renovering kan vara direkt skadlig för byggnaden. En rejäl renovering förebygger som regel också framtida svåra skador.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de mindre församlingarnas ekonomiska svårigheter vid omfattande restaureringsarbeten.

Stockholm den 24 januari 1983

LARS HJERTÉN (m)

BARBRO NILSSON (m)
i Visby

ELISABETH FLEETWOOD (m)